

Routebeschrijving

Dit ommetje bestaat geheel uit geasfalteerde of half verharde wegen. Het is goed begaanbaar met kinderwagen of rolstoel. Het verdient aanbeveling om de route van te voren helemaal door te lezen.

De route begint met de rug naar de ingang, waar 't Hart boven staat, Den Elt 17, Ewijk. (1)

- Sla rechtsaf en na plm 25 m linksaf naar het voetpad dat 'glasbakken rechts' het plantsoentje ingaat. Volg dit pad na 100 m met de bocht naar rechts langs het voetbalveldje.
- Steek de weg (Ireneplantsoen) over en loop verder door de Piet Jansenstraat. Steek opnieuw een weg (Hoogstraat) over en vervolg Lampeland. Neem bij de hoge bomen de eerste weg links en loop aan het eind hiervan rechtdoor het voetpad op. Volg dit voetpad bij de T-kruising naar rechts en loop door tot aan de Klaphekstraat. Ga deze rechtsaf op.
- Ga rechtdoor op de kruising. Op Klaphekstraat 27 (na de weilanden) staat een gerestaureerde boerderij (2). Verderop ziet u rechts de achterzijde van de T- boerderij van Hoogstraat 13 (3).
- Steek de kruising recht over. Kijk nog even naar rechts naar de voorzijde van de T- boerderij en naar een oud wit boerderijtje links op de hoek (4). Even verder rechts staat een monumentale boerderij (5).
- Op Dam 6 opnieuw een klein, oud boerderijtje (6). Aan het eind van de Dam ziet u rechts een zgn. hallehuisboerderij (7). Sla hier rechtsaf de Koningstraat in en houd even later rechts aan. Op nr. 29 staat naast de boerderij een bakhuisje (8).
- Op de hoek met de Vordingstraat staat een grote boerderij (9). Sla rechtsaf de Vordingstraat in. Links ligt de Vordingse Plas. Op nr. 36 staat de T-boerderij Marialust (7) en op nr. 34 de Toornsehof. (10).
- Neem hierna de eerste weg recht, Den Elt. Volg nog even rechts het mooie fietspad achter het MFA - gebouw langs en loop terug naar de start.

Den Elt

Het woord 'elt' komt waarschijnlijk van het woord 'holt' dat 'bos' of 'helt' dat 'plaats waar hout groeit' betekent. In de 13^e en 14^e eeuw werd in deze regio veel bos ontgonnen voor de landbouw.

Veel boerderijen werden vroeger beheerd door rentmeesters of pachters. Ze waren in bezit van eigenaren die elders woonden: rijke families, edellieden of kerkelijke instellingen als abdijen. Ook kasteel De Doddendael werd niet altijd bewoond door de eigenaar Von Nagel Doornick, maar door zijn rentmeester. Dat was lange tijd de familie Van Koolwijk. Wel 15 boerderijen in Ewijk behoorden tot het bezit van de Doddendael. Maar ook het kapittel (bestuurscollege) van de St. Marie in Utrecht en de abdij van Siegburg hadden bezittingen in Ewijk of Ewick, zoals het ook genoemd werd.

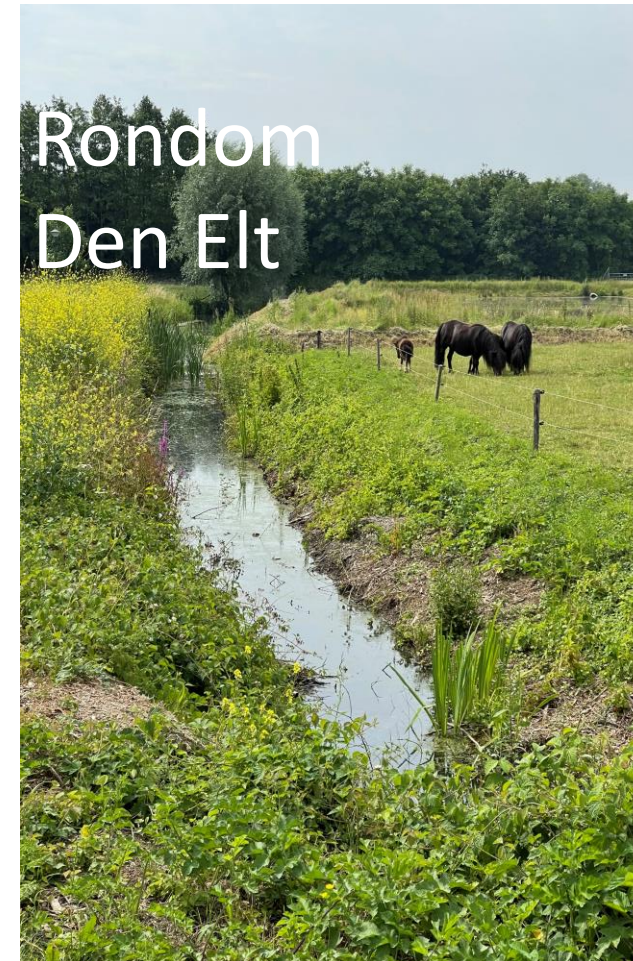
Op de kleine boerderijtjes woonden vaak landarbeiders, die op de grote hoeven werkten en daarnaast ter aanvulling van hun levensonderhoud met een klein stukje land wat bijverdienden. In de wijk Den Elt wordt nu een nieuwbouwwijk gebouwd, rondom MFA 't Hart.

© Stichting Wandelen in Beuningen.

De Beuningse Ommetjes zijn een samenwerkingsproject van de Stichting [Wandelen in Beuningen](#) en de Stichting [Historisch Besef Beuningen](#), gesubsidieerd door de gemeente Beuningen. Initiatiefneemster Marike de Valk heeft deze route ontworpen en de folder samengesteld. Voor info over tekst en foto's zie de websites van genoemde stichtingen.

Disclaimer: U loopt de route op eigen risico.

De gemeente Beuningen bestaat uit de dorpen: Beuningen, Ewijk, Weurt en Winssen. Dit ommetje voert eerst door een oude wijk van het dorp Ewijk en daarna door het landelijk gebied dat aan de rand van de wijk Den Elt ligt. U loopt langs oude boerderijen en landerijen. De route is in totaal 2,8 km.

1. MFA 't Hart

Deze multifunctionele accommodatie biedt ruimte aan scholen en allerlei dorpsverenigingen en -activiteiten.

2. De Slaaphof

Getuige de muurankers 1697 aan de andere zijde is dit één van de oudste boerderijen van Ewijk en heette toen De Slaaphof. Het heeft een nieuwe buitenmuur.

3. Hoogstraat 13

Het bedrijfsgedeelte van deze oude T-boerderij heeft een middenlangsdeel (een deel met stallen aan beide zijden) uit 1865.

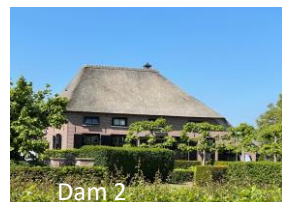
4. Hoogstraat 18

Dit pand uit 1850 was vroeger een winkeltje en bakkerij. De witgepleisterde voorgevel is symmetrisch ingedeeld.

5. Dam 2

Oude krukhuisboerderij uit 1875, waar het bedrijfsdeel in een L-vorm op het hoofdgebouw is geplaatst.

6. Dam 6

Hallehuisboerderij uit 1875, dit keer met asymmetrische voorgevel. Ervoor staan leibomen.

Betekenis van straatnamen:

Piet Jansenstraat: [Piet Jansen](#) uit Ewijk vervalste in de oorlog een stempel, zodat mannen van de Arbeitseinsatz vaker naar huis konden. Hij werd gepakt en kwam om bij een bombardement van zijn strafkamp.

Lampeland: met de opbrengst van eenperceel met de naam Lampeland werd vroeger de verlichting in de kerk betaald. Hier lag vroeger een perceel met deze naam.

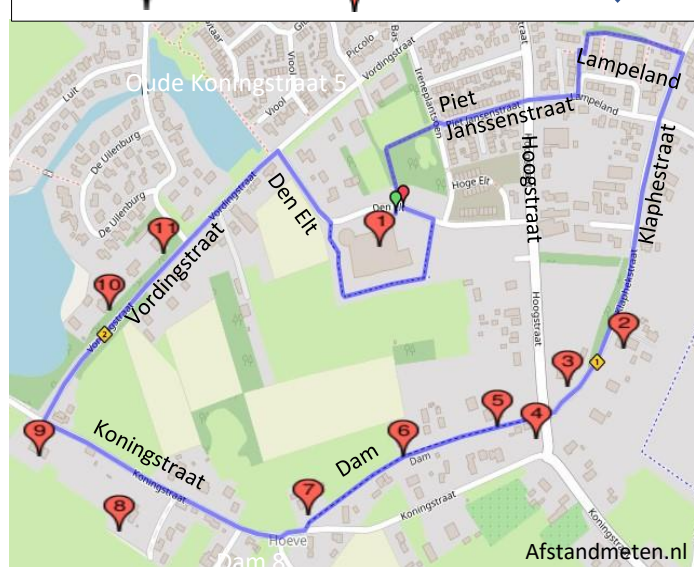
Klaphekstraat: deze straat had zeer brede bermen, die omheind waren en toegankelijk met een klaphek. Ze werden gebruikt om paarden te laten grazen.

Dam: de Dam is opgeworpen om het water te keren dat door de slechte ontwatering van de Ewijkse velden vóór 1900 vaak op die plaats over de Koningstraat liep.

Vordingstraat: De naam 'Vording' is waarschijnlijk afgeleid van het woord 'voorde' of 'vorde', wat 'doorwaadbare plaats' betekent. Een van de oudste straten van Ewijk, samen met de

Hoogstraat: van oudsher werd deze hoger gelegen straat de Heuvel genoemd.

Legenda: start/eindpunt bezienswaardigheid km

7. Dam 8

Een hallehuisboerderij uit 1872 met een rieten zadeldak en wolfseinden aan de voor- en achtergevel. Bekijk ook de voorkant!

8. Bakhuisje uit 1800

Vroeger bakten de boerinnen hun brood en koek i.v.m. brandgevaar in een apart bakhuisje. De boerderij ernaast is jonger.

9. Koningstraat 33

Een rietgedekte hallehuisboerderij uit 1885 met een wolfsdak aan de voorkant.

10. Marialust

T-boerderij uit 1857. Voorhuis is begin 20e eeuw verbouwd met elementen van de Amsterdamse school: o.a. het siermetselwerk boven de vensters.

11. Toornsehof

Oudste deel van deze hallehuisboerderij stamt uit de 17e eeuw. Hier woonde vroeger de herenboer Gramser. Hij werd de 'arme Gramser' genoemd omdat zijn broer van Marialust rijker was.

